

Web Tabanlı? Profesyonel Geli?im Motivasyonu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Web Tabanlı? Profesyonel Geli?im Motivasyonu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32612>

Özet

Web Tabanlı Profesyonel Gelişim Motivasyonu Ölçeği (WTPGMÖ), bireylerin web tabanlı platformlar aracılığıyla sunulan mesleki gelişim faaliyetlerine yönelik motivasyon düzeylerini ve algılarının ölçmek amacıyla uyarlanmış bir psikometrik araçtır. Ölçek, özellikle öğretmen adayları gibi belirli hedef kitlelerin, dijital öğrenme ortamlarına adaptasyon ve katılım süreçlerindeki motivasyon faktörlerini belirlemek için tasarlanmıştır. Çakır ve Horzum (2014) tarafından Türkçe'ye uyarlanan bu ölçek, web tabanlı eğitimlerin etkinliğini değerlendirmede önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Web Tabanlı Profesyonel Gelişim, Motivasyon, Öğretmen Adayları, Ölçek Uyarlama, E-Öğrenme, Psikometri, Mesleki Gelişim

Yazarlar

Öznur Çakır, Mehmet Barış Horzum

Amaç

Ölçeğin temel amacı, kullanıcıların web tabanlı profesyonel gelişim programlarına yönelik gösterdikleri motivasyon türlerini ve yoğunluğunu nicel olarak saptamaktır. Bu motivasyon, programlara katılım, süreklilik ve programlardan elde edilen verimin öngörülmesinde kritik bir faktördür.

Uyarlama çalışması, mevcut yabancı dildeki bir ölçeğin psikometrik özelliklerinin Türk kültürü ve eğitim sistemi bağlamında geçerli ve güvenilir olup olmadığını incelemek ve öğretmen adaylarının web tabanlı mesleki gelişime yönelik algılarının farklı değişkenler açısından analiz etmek için gerçekleştirilmiştir. Bu sayede, Türkiye'deki eğitim teknolojisi araştırmalarına uygun bir ölçüm aracı kazandırılmıştır.

Yapı (Ölçülen Psikolojik Yapı)

WTPGMÖ, bireylerin web tabanlı öğrenme ortamlarına yönelik içsel ve dışsal motivasyonları içeren psikolojik yapıyı ölçmektedir. Ölçek, genellikle motivasyon kuramlarından yola çıkarak, katılımcıların profesyonel gelişim çabaları ne ölçüde kendi içlerinden gelen ilgi ve memnuniyetle (içsel motivasyon) ya da dış ödülleri, baskılar veya beklentilerle (dışsal motivasyon) ilişkilendirdiklerini belirlemeyi hedefler.

Ölçülen yapı, web tabanlı ortamların sunduğu esneklik, erişilebilirlik ve içerik kalitesine yönelik

bireysel inançlar ve tutumlar da kapsayarak, teknoloji entegrasyonu bağlamında motivasyonun çok boyutlu doğasını ortaya koymaktadır.

Geçerlik

Çakır ve Horzum (2014) tarafından yürütülen uyarlama çalışmasında, ölçeğin yapı geçerliğini test etmek amacıyla doğrulayıcı faktör analizi (DFA) kullanılmıştır. Bu analizler, ölçeğin orijinal yapısının Türkçe örnekleme de korunduğunu ve maddelerin teorik olarak öngörülen faktörler altında toplandığını göstermiştir.

Yapılan analizlerde, model uyum indeksleri (RMSEA, CFI, TLI vb.) incelenmiş ve elde edilen sonuçlar, ölçeğin Web Tabanlı Profesyonel Gelişim Motivasyonu yapısının başarılı bir şekilde ölçtüğünü, dolayısıyla yeterli düzeyde yapı geçerliğine sahip olduğunu kanıtlamıştır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizlerinde iç tutarlılık katsayısı (Cronbach's Alpha) hesaplanmıştır. Yüksek iç tutarlılık katsayıları, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve ölçeğin tekrarlanan ölçümlerde benzer sonuçlar vereceğini işaret etmektedir.

Uyarlama çalışması sonuçları, ölçeğin genel olarak yüksek güvenilirlik değerlerine sahip olduğunu göstermiş, bu da araştırmacılara ve uygulayıcılara ölçeği kullanma konusunda güven vermiştir.

Faktör Analizi

WTPGMÖ'nün uyarlama sürecinde, ölçeğin faktör yapısını doğrulamak amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. Bu analiz, ölçeğin orijinal yapısında bulunan boyutların (eğer varsa) Türkçe formunda da geçerli olup olmadığını test etmiştir.

DFA sonuçları, ölçeğin kaç boyuttan oluştuğu, her bir boyutun hangi maddeleri içerdiğini ve bu faktörlerin ölçülen yapıyı ne kadar iyi açıkladığı hakkında detaylı bilgi sunmaktadır. Çakır ve Horzum'un çalışması, ölçeğin faktör yüklerinin kabul edilebilir düzeyde olduğunu ve teorik yapıyı desteklediğini ortaya koymuştur.

Ölçme Aracı Detayları

Test Türü: Uyarlama

Format: Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme ölçeği (Tamamen Katılmıyorum'dan Hiç Katılmıyorum'a).

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Eğitim alanında çalışanlar, özellikle öğretmenler ve öğretmen adayları.

Yaş Grubu: Üniversite öğrencileri (öğretmen adayları) ve yetişkin profesyoneller.

Popülasyon Detayları: Adaptasyon çalışması, genellikle Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören öğretmen adayları üzerinde yürütülmüştür.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-Report) yöntemiyle, çevrimiçi veya basılı formlar aracılığıyla uygulanır.

Anahtar Kelimeler

Profesyonel Gelişim, Dijital Öğrenme, Öğretmen Eğitimi, Motivasyonel Ölçüm, Faktör Analizi, E-Öğrenme Motivasyonu

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Sağlanmamıştır.

Kurumsal E-posta Adresleri: mhorzum@sakarya.edu.tr (Sorumlu Yazar: Mehmet Barış Horzum)

Yazma Adresi: Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi (Çalışmanın yapıldığı dönemdeki kurumsal adres).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Türkçe uyarlaması 2014 yılında yayınlanmıştır.

Şinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar Mehmet Barış Horzum ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Sorumlu Yazar İletişim: mhorzum@sakarya.edu.tr

Kaynaklar

Çakır, Ö., & Horzum, M.B. (2014). Adaptation Motivation Toward Web-Based Professional Development Scale and examining pre-service teachers motivation toward web-based professional development perception in terms of different variables. *Social and Behavioral Sciences*, 131:144 - 148.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [web-tabanlı-profesyonel-gelisim-motivasyonu-olcegi-toad.pdf](#)

Web Tabanlı Profesyonel Gelişim Motivasyonu Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Bu ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddeler için yazarın orijinal makalesine (Çakır & Horzum, 2014) başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM